

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА

Рудь Елена
Инновационное развитие
предприятия

Olena Rud'
The innovative development
of enterprises

Сучасний світ стає все більш динамічним і розраховувати на успішну діяльність можуть лише ті підприємства, які здатні генерувати і успішно втілювати у практичну діяльність нові ідеї, нові рішення тощо. Тому саме інноваційний шлях розвитку, що орієнтується на довгострокову перспективу, відповідає реаліям «нової економіки». Для формування конкурентних переваг підприємствам необхідно орієнтуватися на інноваційний вектор розвитку. Адже в динамічних економічних умовах сьогодення, при існуючому рівні конкуренції та швидкості технологічних змін саме інновації є головною умовою економічного зростання.

Складність і надзвичайно висока рухливість ринкових процесів, поява нових запитів споживачів, масштабні технологічні зрушення, стрімкий розвиток інформаційних мереж не тільки ускладнюють роботу підприємств, а й сприяють появі нових, часто несподіваних можливостей для бізнесу, що ґрунтуються на інноваційних баченнях [1, с. 8].

Саме за допомогою використання інновацій підприємства мають можливість стати лідерами у конкурентній боротьбі. Однак досягнення цієї мети можливе лише за умови формування чіткої, досконало та адаптивної системи управління інноваційним розвитком. Початковою точкою відліку у дослідженні інноваційного розвитку підприємств є формування понятійного апарату, осмислення теоретичної сутності і наявності причинно-наслідкових зв'язків між такими категоріями, як «інновація», «інноваційний процес», «інноваційна діяльність» та «інноваційний розвиток».

Вперше поняття «інновація» було запропоновано Й. А. Шумпетером, який визначав інновацію як зміни з метою впровадження і використання нових видів споживчих товарів, нових виробничих і транспортних засобів, ринків і форм організації у промисловості [2, с. 53]. Його підтримують Л. С. Бляхман, Ф. Валента, А. І. Пригожин, Ю. В. Яковець та ін. Однак поняття інновація дуже багатогранне і сьогодні є багато тлумачень цього терміну, кожне з яких має право на існування, оскільки характеризує певний аспект по-

няття інновація і залежить від обраного напрямку досліджень. Одні науковці трактують сутність інновації як певного процесу (Б. Санто, Б. Твіс, Б. Ф. Заблоцький, Л. О. Євдокімова, Л. С. Слесарьова), а інші переконані, що інновація це результат певної діяльності (В. А. Стадник, М. А. Йохна, С. М. Ілляшенко, В. С. Балабанов, М. М. Дудін, М. В. Лясніков, О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан, В. Д. Секерін). На нашу думку, для більш повного розкриття і поглиблення поняття інновація необхідно синтезувати існуючі підходи до висвітлення цього терміну, врахувавши сильні сторони кожного з них. Таким чином, інновація — це результат створення, використання і розповсюдження об'єктів інтелектуальної власності, який змінює внутрішнє або зовнішнє середовище діяльності підприємства та забезпечує отримання певного виду ефекту і конкурентних переваг.

Дослідження показали, що категорії «інноваційний процес» та «інноваційна діяльність» є досить схожими, але не тотожними. На нашу думку, основна їх відмінність полягає в тому, що інноваційна діяльність поняття більш об'ємне, охоплює всі сфери діяльності і характеризує обраний підприємством інноваційний напрямок розвитку, а інноваційний процес стосується лише певної конкретної інновації. Так, С.М. Ілляшенко вважає, що інноваційним є розвиток, що спирається на безупинні пошук і використання нових способів і сфер реалізації потенціалу підприємства у мінливих умовах зовнішнього середовища у рамках обраної місії і пов'язаний з модифікацією існуючих і формуванням нових ринків збуту [3, с. 23]. Його підтримують О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан та ін.

Отже, інноваційний розвиток направлений на систематичне і комплексне використання інновацій у всіх сферах діяльності підприємства для забезпечення сталого економічного зростання у довгостроковій перспективі. Для узагальнення теоретичних аспектів інноваційного розвитку, виявлення взаємозв'язків між окремими економічними категоріями, які лежать в основі цього процесу змодельовано алгоритм інноваційного розвитку підприємства за окремими етапами. На початковому етапі необхідно провести аналіз вихідної ситуації, щоб визначити напрямок інноваційної діяльності, відібрати найбільш перспективні ідеї. Далі відбувається перетворення нової ідеї у новачію, тобто проводяться фундаментальні, прикладні, експериментальні дослідження, розробляються дослідні зразки, моделюються певні ситуації, готується дослідно-конструкторська документація. Наступний етап передбачає впровадження новачії у практичне використання та його

комерціалізацію. Перераховані вище роботи відносяться до конкретного інноваційного процесу, а сукупність усіх інноваційних процесів, які відбуваються на підприємстві забезпечують здійснення інноваційної діяльності. В свою чергу, інноваційний розвиток підприємства можливий лише за умови досягнення ефективності інноваційної діяльності та орієнтації на довгострокову перспективу.

Література

1. Стадник В. В., Йохна М. А. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. — К. : Академвидав, 2006. — 464 с.
2. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития. — М. : Прогресс, 1982. — 456 с.
3. Глященко С. М. Управління інноваційним розвитком: Навчальний посібник. — Суми : ВДТ «Університетська книга», 2005. — 324 с.

Е. Е. Савицький, аспірант,
начальник відділу ПАТ «Укрсоцбанк»,
e-mail: justed@inbox.ru

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ БАЗИС ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

Савицкий Эдуард
Развитие инновационных
процессов в аграрных
предприятиях: теоретико-
методологический базис
и украинские реалии

Savytskyi Eduard
Development of innovative
processes in agricultural
enterprises: theoretical
and methodological basis
and ukrainian realities

Обрана для дослідження проблематика є актуальною з огляду на те, що останнім часом зросла актуальність і значимість досліджень, присвячених вивченню інструментів стимулювання інноваційної діяльності в аграрній сфері, у тому числі і за рахунків державної підтримки та фінансування аграрних інновацій. На сучасному етапі розширене відтворення в аграрній сфері стає неможливим без присутності в ньому фактору науки, а економічний розвиток сільськогосподарських і переробних підприємств АПК набув інноваційного характеру. Одна із центральних проблем при цьому — стимулювання інноваційної діяль-